

Zespół Szkół nr 2
im. Józefa Wybickiego
Gimnazjum nr 2
W Kołobrzegu

Działania szkoły zapobiegające występowaniu u uczniów negatywnych skutków emigracji zarobkowej ich rodziców
Skuteczność realizacji podstaw programowych w zakresie zagadnień związanych z nauczaniem i wychowaniem w kontekście praw człowieka

PROGRAM WYCHOWAWCZY

2008/2009

Zatwierdzony uchwałą Rady Rodziców w porozumieniu
z Radą Pedagogiczną nr 1/2007/2008 z dn. 29.09.2008 r.

Program wychowawczy Gimnazjum nr 2 w Kołobrzegu

Misja szkoły:

- „*Nie wystarczy zdobywać mądrości, trzeba jeszcze z niej korzystać*”
Cyceron

Rozdział I

Cele Szkolnego Programu Wychowawczego

1. Wstęp

Program wychowawczy Gimnazjum nr 2 w Kołobrzegu powstał z propozycji nauczycieli, uczniów i rodziców wyrażonych między innymi w ankietach. Został też skonsultowany z całą społecznością szkolną.

Podstawą naszego programu wychowawczego są uniwersalne zasady etyki.

Celem nadrzędnym jest tworzenie szkoły nadziei – miejsca, które pomaga młodemu człowiekowi odnaleźć odpowiedź na zasadnicze pytanie – jak dobrze żyć w XXI wieku.

Program ten służy realizacji celów zawartych w wizji szkoły opartej na pięciu filarach:

- I. Szkoła organizuje zajęcia pozalekcyjne spełniające oczekiwania uczniów,
- II. W szkole uczniowie czują się bezpiecznie,
- III. Przestrzegane są prawa i obowiązki ucznia, prawa dziecka, prawa człowieka.
- IV. Wszyscy nauczyciele i cały personel służy uczniom pomocą,
- V. W szkole podejmuje się tematy trudne (przemoc, szkodliwość palenia, zażywanie alkoholu i narkotyków).

Nasza szkoła ma dobrze przygotowaną kadrę pedagogiczną i nowocześnie wyposażoną bazę pedagogiczną (pracownia informatyczna, możliwość korzystania z Hali Millenium).

Program wychowawczy wraz ze szkolnym zestawem programów nauczania stanowi spójną całość, a ich realizacja to zadanie każdego nauczyciela.

Program wychowawczy wraz z przepisami prawa wyznaczają cele i zadania zawarte w następujących obszarach:

- I. Kształtowanie u uczniów umiejętności wyszczególnionych w podstawie programowej oraz określonych na podstawie diagnozy pracy szkoły.
- II. Tworzenie na terenie szkoły warunków do rozwoju osobowości poprzez: koła zainteresowań, rozwijanie samorządności, prace organizacji pozaszkolnych, zajęcia pozalekcyjne.
- III. Kształtowanie postaw – zgodnie z przyjętym przez szkołę systemem wartości.
- IV. Działania na rzecz zaspokajania specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów, wynikające z diagnozy wstępnej i współpracy ze specjalistami. Działania postdiagnostyczne.
- V. Działania opiekuńcze rozwijane przez pedagoga, psychoprofilaktyka przez pracę indywidualną z uczniem; pomoc psychologiczna, stypendialna.
- VI. Tworzenie etosu wychowawczego szkoły poprzez tworzenie i rozwijanie tradycji, działania okolicznościowe.
- VII. Współdziałanie z rodzicami i środowiskiem lokalnym.
- VIII. Podnoszenie umiejętności wychowawczych wszystkich pracowników szkoły, również pracowników administracji i obsługi.
- IX. Działania prozdrowotne.

2. Cel główny

Gimnazjum nr 2 za swój główny cel wychowawczy uznaje osiągnięcie jak najlepszych relacji międzyludzkich pomiędzy wszystkimi członkami społeczności szkolnej, tak aby takie wartości jak kultura osobista, życzliwość, uczciwość i bezinteresowność, tolerancja, odpowiedzialność czyli wartości ponadczasowe i uniwersalne były widoczne na co dzień i aby każdy uznawał je za swoje i kierował się nimi w swoim postępowaniu. Postawy moralne naszych uczniów mają opierać się o zapisy ujęte w prawach człowieka, prawach dziecka i prawach ucznia.

Proponujemy realizację 3-letniego cyklu wychowawczego z trzema hasłami programowymi, na które będziemy w danym roku zwracać szczególną uwagę:

- I. Integracja grupy.
- II. Ważne umiejętności psychologiczne i społeczne.
- III. Odpowiedzialność za siebie i innych

3. Cele szczegółowe

Uczeń:

- Jest życzliwy, dostrzega potrzeby drugiego człowieka,
- Wie jak kulturalnie zachowywać się w domu, szkole i na ulicy,
- Szanuje ludzi i respektuje ich prawa,
- Zna i rozumie prawa zawarte w Konwencji o prawach człowieka i prawach dziecka,
- Dbą o higienę osobistą, estetykę ubioru i otoczenia,
- Rzetelnie wykonuje swoje obowiązki, jest uczciwy i odpowiedzialny,
- Potrafi rozwiązywać konflikty w konstruktywny sposób,
- Potrafi komunikować się z innymi, dyskutować, bronić i uzasadniać własny punkt widzenia,
- Odróżnia dobro od zła.
- Nie stosuje przemocy i potrafi skutecznie się jej przeciwstawić,
- Potrafi sobie radzić z trudnymi uczuciami (złość, strach, gniew),
- Potrafi być asertywny,
- Umie korzystać z Internetu,
- Zna historię swojej szkoły,
- Zna historię miasta jako 1000-letniego biskupstwa,
- Godnie reprezentuje szkołę na zewnątrz,
- Kieruje się miłością do Ojczyzny, poszanowaniem dla polskiego dziedzictwa kulturowego przy jednoczesnym otwarciu na kultury Europy i świata,

- Czuje się współgospodarzem szkoły,
- Potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę i umiejętności w praktyce
- Rozumie potrzebę ciągłego uczenia się i samorozwoju
- Dostrzega i rozwija swoje zainteresowania
- Powinien dbać o swoją sprawność fizyczną, propagować sport
- Uzyskuje kompetencje niezbędne do funkcjonowania w szkole ponadgimnazjalnej.

▪ Rozdział 2

Realizacja celów wychowawczych

1. Warunki realizacji celów wychowawczych

Aby zostały zrealizowane cele wychowawcze nasza szkoła stwarza warunki do:

- Planowania, organizowania i oceniania własnego uczenia się,
- Rozwoju sprawności umysłowych oraz osobistych zainteresowań,
- Odwoływania się do praktyki i tworzenia potrzebnych nawyków,
- Skutecznego porozumiewania się w różnych sytuacjach;
- Prezentacji własnego punktu widzenia oraz respektowania innych osób,
- Efektywnego współdziałania w grupie, podejmowania decyzji indywidualnych i grupowych,
- Twórczego rozwiązywania problemów edukacyjnych,
- Przyswajania sobie metod negocjacyjnego rozwiązywania konfliktów.

2. Praca wychowawcza nauczycieli

W swojej grupie wychowawczej wszyscy nauczyciele naszej szkoły a w szczególności wychowawcy:

- Stale i systematycznie współpracują z rodzicami uczniów,
- Zapewniają uczniom i ich rodzicom informację na temat wymagań stawianych przez szkołę, podejmowanych przez nią działań oraz osiągnięć uczniów.
- Stwarzają uczniom takie warunki, aby mogli poznawać wszechstronnie rzeczywistość,
- Są wzorem do naśladowania dla ucznia,
- Wiedzą, że każdy nauczyciel jest wychowawcą,
- Są sprawiedliwi, stanowczy i konsekwentni w postępowaniu,
- Kształtują postawy godne Patrona Szkoły,
- Służą pomocą, wspierają radą,

- Uczą rozwiązywania problemów i konfliktów,
- Uczą tolerancji i są tolerancyjni,
- Umacniają poczucie własnej wartości,
- Akceptują każdego ucznia,
- Uczą wchodzenia w relacje społeczne,
- Na bieżąco rozwiązują problemy wychowawcze,
- Współpracują z pedagogiem w rozwiązywaniu sytuacji konfliktowych,
- Starają się o poprawę sytuacji materialnej i wychowawczej uczniów z rodzin patologicznych i zaniedbanych wychowawczo,
- Nawiązują z uczniami dobre relacje oparte na wzajemnym szacunku i zaufaniu,
- Dbają o bezpieczeństwo uczniów w czasie wszystkich zajęć i przerw międzylekcyjnych,
- Są przekonani o celowości podejmowanych działań,
- Nieustannie doskonalą swój warsztat pracy, czuwają nad doborem i ewaluacją programów nauczania pod kątem ich dydaktycznej efektywności,
- Wspierają i służą pomocą uczniom dotkniętym migracją zarobkową rodziców,
- Odkrywają szczególne zdolności ucznia i wskazują kierunki rozwoju.

2.1. Praca wychowawcza w klasie I gimnazjum

W pierwszym roku nauczyciele główny nacisk kładą na poznanie uczniów, integrację zespołu klasowego oraz zespołu rodziców, a także na wypracowanie form współpracy z rodzicami.

Najważniejsze bloki pracy z tą grupą to:

- Zasady zachowania się na zajęciach,
- Integracja grupy oraz budowanie sympatii,
- Budowanie wizerunku człowieka moralnego na bazie praw człowieka, praw dziecka i praw ucznia,

- Organizowanie grup samopomocowych dla uczniów dotkniętych migracją zarobkową rodziców,
- Samopoznanie oraz kształtowanie adekwatnego poczucia własnej wartości,
- Uczucia,
- Wyrabianie u uczniów umiejętności radzenia sobie z presją rówieśników,
- Radzenie sobie ze stresem, napięciem w trudnych sytuacjach,
-
- Dokonywanie racjonalnych, świadomych wyborów,
 - Kształcenie myślenia kreatywnego.

2.2. Praca wychowawcza w klasie II gimnazjum

W klasie drugiej wychowawcy podejmują wzmożone oddziaływania ukierunkowane na zdiagnozowane obszary problemowe. Zespół klasowy jest już po okresie adaptacji oraz cyklu zabiegów wychowawczych mających na celu poprawę jego struktury i klimatu.

Istotnymi tematami do zrealizowania są:

- Skutki zachowań ryzykownych i dokonywanie racjonalnych wyborów,
- Umiejętność odmawiania,
- Wpływ alkoholu na organizm,
- Tolerancja jako zasada i wartość,
- Budowanie wizerunku człowieka moralnego na bazie praw człowieka, praw dziecka i praw ucznia,
- Praca nad własną postawą,
- Wagary – motywy, niebezpieczeństwa – bilans strat i korzyści,
- Sposoby reagowania w sytuacjach trudnych,
- Konsekwencje zachowań agresywnych,
- Metody radzenia sobie ze złością, gniewem,
- Relaks,
- Sposoby okazywania uczuć,

- Asertywna obrona zdania,
- Jak rozpoznać sektę?
- HIV/AIDS moja postawa,
- Wolność jako wartość,
- Organizowanie grup samopomocowych dla uczniów dotkniętych migracją zarobkową rodziców,
- Przemoc wobec rodziny.

2.3. Praca wychowawcza w klasie III gimnazjum

W klasie trzeciej wychowawcy mogą wprowadzić modyfikacje uwzględniające aktualną sytuację uczniów. Młodzież powinna wiedzieć, że stopniowo zwiększa się jej stopień swobody, ale równocześnie zwiększa się poziom odpowiedzialności za własne działania i za innych ludzi. W programie wychowawczym przygotowujemy do odpowiedzialnego dorosłego życia, uwzględniamy świadomość prawa i konsekwencje jego łamania. Oddziaływania wychowawcy koncentrują się wokół trzech najistotniejszych wydarzeń:

- I. Podejmowanie przez młodzież decyzji o wyborze kierunku swojego kształcenia, czyli pierwszej decyzji zawodowej.
- II. Egzamin gimnazjalny.
- III. Zakończenie kolejnego etapu edukacyjnego – krok do dorosłości.

Obszary tematyczne do zrealizowania:

- Samoocena moich predyspozycji zawodowych,
- Próg egzaminacyjny – radzenie sobie ze stresem,
- Odpowiedzialność dorosłego człowieka w świetle Konwencji o prawach człowieka i prawach dziecka,
- Techniki relaksacyjne.
- Organizowanie grup samopomocowych (przygotowanie do egzaminów) dla uczniów dotkniętych migracją zarobkową rodziców.

2.4. Współpraca rodziców ze szkołą

Rodzice uczniów świadomie współpracują ze szkołą zgodnie z jej założeniami wychowawczymi.

Uczestniczą w życiu naszej placówki poprzez:

- Spotkania z wychowawcami i nauczycielami poszczególnych przedmiotów
- Kontakty korespondencyjne i telefoniczne
- Współpracę z wychowawcą i pedagogiem szkolnym,
- Konsultacje pedagogiczne celem rozwiązywania trudnych problemów
- Dbanie o prawidłowy rozwój fizyczny i emocjonalny dziecka,
- Dbanie o kulturę osobistą i higienę dziecka,
- Pomoc w obowiązkach szkolnych dziecka,
- Współpracę ze szkołą przy rozwiązywaniu różnych trudności w trakcie edukacji dziecka,
- Pomoc w rozwiązywaniu problemów związanych z migracją zarobkową rodziców,
- Spotkania z wychowawcami,
- Pomoc przy organizowaniu imprez szkolnych,
- Udział w prelekcjach,
- Materialne wspomaganie szkoły (sponsorowanie, zakup nagród, wpłaty na komitet rodzicielski).
- Współpracę z Biurem Mediacji
- Współpracę z Radą Rodziców

2.5. Pedagog w programie wychowawczym

Specyfika roli pedagoga szkolnego pozwala na całościowy nadzór nad wszystkimi planami i działaniami wychowawczymi szkoły. Pedagog uczestniczy w realizacji zaplanowanych działań na poziomie poszczególnych klas poprzez:

- Skuteczne organizowanie pomocy zarówno dla indywidualnego ucznia, jak i zespołu klasowego,
- Indywidualna pomoc w rozwiązywaniu problemów związanych z migracją zarobkową rodziców,
- Współpracę z rodzicami, nauczycielami i uczniami,
- Współpracę z instytucjami i organizacjami zajmującymi się pomocą dziecku i rodzinie; wie gdzie szukać pomocy w szczególnych sytuacjach, kiedy i gdzie pokierować ucznia i rodziców,
- Pracę indywidualną z uczniami i rodzicami,
- Diagnozowanie problemów wychowawczych szkoły,
- Prowadzenie przedsięwzięć o charakterze szkoleniowym dla różnych grup odbiorców,
- Przeciwdziałanie i zapobieganie niedostosowaniu społecznemu oraz profilaktykę uzależnień.

2.6. Liderzy młodzieżowi w programie wychowawczym

Skuteczność programu wychowawczego podnoszona jest przez jego realizację z udziałem liderów młodzieżowych. Liderzy odgrywają istotną rolę w kształtowaniu postaw i zachowań młodych ludzi w okresie gdzie kryzys autorytetu dorosłych utrudnia nauczycielowi oddziaływanie na swoich uczniów.

Zadania liderów młodzieżowych w oddziaływaniach wychowawczych to:

- Redagowanie gazetek, ulotek, stron internetowych,
- Konkursy plastyczne, literackie itp.
- Imprezy o charakterze profilaktycznym: inscenizacje, happeningi itp.
- Prowadzenie Szkolnego Biura Mediacji,
- Współpraca z nauczycielami w zakresie diagnozy obszarów problemowych gimnazjum(prowadzenie sondaży, ankiet, rozpoznania).
- Realizacja hasła „wychowujemy na wszystkich zajęciach”

- Godziny wychowawcze
- Dbłość o estetyczny wygląd sal lekcyjnych
- Dbłość o estetyczny wygląd ucznia
- Uroczystości klasowe i szkolne (dyskoteki szkolne, imprezy integracyjne)
- Zajęcia pozalekcyjne
- Działalność Samorządu Uczniowskiego
- Konkursy i zawody
- Wycieczki i spotkania z ciekawymi ludźmi
- Uczestnictwo w imprezach kulturalnych (kino, teatr)

2.7. Administracja i personel obsługi

Szkolny program wychowania mieści w swoich obszarach zadania, których wykonanie dyrektor szkoły powierza wszystkim pracownikom, bo całe środowisko gimnazjalne, a nie sami nauczyciele odpowiadają za:

- Kształtowanie postaw na podstawie przyjętego przez szkołę systemu wartości,
- Działania opiekuńcze szkoły, pomoc indywidualną uczniom,
- Tworzenie etosu wychowawczego szkoły

Poprzez swoje liczne kontakty z uczniami administracja i personel obsługi mają duży wpływ na kształtowanie postaw i wyrabianie określonych umiejętności a do ich podstawowych zadań należy:

- Nawiązywanie pozytywnych kontaktów i relacji z uczniami i rodzicami,
- Reagowanie w sytuacjach trudnych, problemowych,
- Przekazywanie informacji,
- Rozpoznawanie zagrożeń związanych z używkami, agresją rówieśniczą i przemocą.

2.8 Metody pracy

- Pogadanki, prelekcje
- Dyskusje na forum grupy
- Twórczość artystyczna uczniów
- Wycieczki tematyczne, turystyczno-krajoznawcze
- Udział w konkursach
- Udział w zawodach sportowych na różnym szczeblu
- Udział w akcjach charytatywnych

2.9 Współpraca instytucji wspomagających szkołę w procesie wychowawczym

- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
- Wydział Prewencji Komendy Powiatowej Policji w Kołobrzegu
- Pełnomocnik ds. Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Polski Komitet Pomocy Społecznej
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
- Miejska Biblioteka Publiczna
- Miejski Ośrodek Kultury
- Proboszcz pobliskiej parafii
- Inne szkoły na terenie miasta